

Toimielin: Lasten, nuorten ja perheiden asiakasraati
Aika: maanantai 9.5.2022, klo 16–18.50
Paikka: Vaasan keskussairaala, Y3, auditorio Kotka (Örn), kokoushuone T1

Klo 16.00 – n. 16.20, Pohjanmaan hyvinvointialueen johtaja Marina Kinnunen toivottaa tervetulleeksi

N. klo 16.20 lasten, nuorten ja perheiden asiakasraati siirtyy kokoushuoneeseen T1.

Läsnä: Eriksson, Fanny, Uusikaarlepyy
Jakobsson, Marianne, Mustasaari
Kontiainen, Anna-Leena, Laihia
Nurmi, Heidi, Vaasa
Nyman, Katja, Pietarsaari
Nyman, Linda, Närpiö
Närvä, Outi, Vaasa
Sjöskog, Camilla, Pedersören kunta

Poissa: Asplund, Annika, Vöyri
Salo, Pia, Kaskinen

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän edustajat: Sjöström, Pia-Maria, sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet, pj.
Holm, Tarja, lääkäriinjan edustaja
Björninen, Jussi, sosiaalihuollon edustaja, poistui klo 17.00
Nyberg-Sundqvist, Åsa, alueellinen palvelupäällikkö, sihteeri

Asiantuntijat: -

Ohjelma:

1. Kokouksen avaaminen
Puheenjohtaja avasi kokouksen.
2. Asiakasraadin tehtävien ja osallistujien esittely
  - a. Hyvinvointialueen edustajat esittelevät itsensä ja vastualueensa
  - b. Asiakasraadin jäsenet esittäytyvät. Millaisia asioita haluatte tuoda esille ja mitä haluatte asiakasraadin jäsenenä kehittää?

Läsnä olevat jäsenet ja viranhaltijat esittäytyivät.
3. Asiakasraadin toimintaperiaatteet ja työskentelytapa
Asiakasraadin toimintaperiaatteet käytiin läpi. Toimintaperiaatteet liitteenä.

Asiakasraati toivoo fyysisiä kokouksia. Sopiva kokousajankohta on klo 16.00. Asiakasraati katsoi, että kokousmäärä, 2-4/vuosi, on melko vähäinen. Koska tällä asiakasraadilla on vain yksi 1 vuoden kestävä toimikausi (vuosi 2022) ja 1.1.2023 lukien asetetaan uusi asiakasraati, voidaan toimintaa arvioida tämän vuoden lopussa toimintatavan ja kokousmäärän osalta.

4. Päivämäärien ja teemojen vahvistaminen asiakasraadın vuoden 2022 työskentelyä varten Asiakasraadın jäsenet keskustelivat siitä, millaisia asioita toimikauden aikana toivotaan käsiteltävän:
- *Todettiin, että lapsilla, nuorilla ja heidän perheillään on monitahoisia tarpeita ja että hyvinvointialueella on paljon haasteita palvelujen saatavuuden helpottamisessa sekä lasten, nuorten ja perheiden elinolojen parantamisessa toimivien palvelukokonaisuuksien luomisessa. Ehkäiseviin palveluihin panostaminen tärkeää.*
  - *Kehitysvammaisten lasten perheet: Omaishoitajien haasteet. Lomitushoidon järjestäminen. Lomitushoidon saatavuus on rajallista. Lomitushoitoa järjestävien yksikköjen henkilöstön vaihtuvuus on suurta, mikä tuntuu vanhemmista turvattomalta. Myös lyhytaikaisen asumispalvelun saatavuus lomitusta varten on rajallista. On myös vaikeaa saada hoitaja kotiin lyhyellä varoitusaajalla, esim. vanhempainkokoukseen osallistumista varten. Omaishoidon tuen myöntämiskriteerit ja palkkiosummat täytyy harmonisoida ja omaishoitajien tulee saada tietoa summista ja kriteereistä.*
  - *Nuoret, joilla päihde- ja/tai mielenterveysongelmia: Huonosti voivilla nuorilla on usein paljon erilaisia ongelmia, esim. riippuvuutta ja psyykkistä pahoinvointia, mutta palvelujen eri osista vastaavat eri tulosalueet ja henkilöt. Nykytilanteessa palveluja täytyy hakea usealta eri taholta, jos nuorella on sekä riippuvuus- että mielenterveysongelmia. Tällä hetkellä nuoria pallotellaan edestakaisin eri tahojen välillä. Erilaiset ja epäselvät avun saamisen kriteerit riippuen siitä, miltä luukulta apua haetaan. Etenkin tämän kohderyhmän tulisi saada ongelmiinsa apua ja tukea samasta paikasta ”yhden luukun” periaatteella. Asiakasraati kaipaa myös matalan kynnyksen toimintaa, josta nuori voi saada apua myös toimistoajan ulkopuolella ja josta saa apua oikeanlaiseen palveluun hakeutumisessa (apua myös ajanvaraukseen). Katkaisuhoidosta tulevilla nuorilla ei ole seurantaa. Asunnottomuus ja työn puute voivat johtaa helposti siihen, että nuori sortuu uudelleen riippuvuuteen. Ammatillinen kuntoutus ei sovellu tälle kohderyhmälle, eivätkä he sovellu myöskään nuorisotyöpajaan.*
  - *Vankilasta vapautuvat nuoret: Paljolti samoja haasteita kuin päihde- ja/tai mielenterveysongelmaisilla nuorilla, ja tarvitsevat samanlaista tukea ja palvelua.*
  - *Resurssit nuorten tarpeisiin vastaamiseksi ovat liian vähäiset: Nuorisoasema Klooralla on pitkät jonot. Oppilashuoltohenkilöstön saatavuus on enimmäkseen rajallista, koulukuraattoreista on pulaa (liian vähän toimia ja täyttämättömiä toimia), kouluterveydenhuollon henkilöstömitoitus on vanhentunut, eräät maantieteelliset alueet kuitenkin alittavat suositellun henkilöstömitoituksen kouluterveydenhoitajien määrästä oppilasmäärää kohden. Todettiin, että nykytilanteessa alueella on 7-8 täyttämätöntä koulupsykologin virkaa. Tulevan mitoituksen mukaan koulupsykologin virkojen määrää tulisi vielä lisätä.*
  - *Nuorten hyvinvointi on heikentynyt korona-aikana. Tämä ilmenee mm. syömishäiriöinä. Miten voimme kehittää koulun-kodin-yhteistoiminta-alueen yhteistyötä, jotta nämä nuoret tavoitetaan nopeasti.*

- *Kolmannen sektorin tarjoamat palvelut ovat arvokas lisä hyvinvointialueen tuotamiin palveluihin. Millaista yhteistyötä voimme vielä tehdä rajallisten resurssiemme optimoimiseksi?*
- *Nepsy-palvelujen saatavuus on jakautunut epätasaisesti hyvinvointialueella.*
- *Ulkomaalaiset lapsiperheet, millä tavoin heidän tarpeensa voidaan huomioida.*
- *Lasten ja nuorten palvelujen tulisi olla saatavilla lähialueella.*
- *Tarve kehittää palvelusetelituottajien arviointijärjestelmää. Asia viedään eteenpäin ÖVPH:n laadun ja valvonnan yksikölle.*

Seuraava kokous pidetään maanantaina 22.8.2022 klo 16.00 Vaasassa. Asiakasraati päätti käsitellä seuraavassa kohdassa tarkemmin 3. kohtaa eli nuorten päihderiippuvuutta.

5. Strategia 2023

Sektorijohtaja Pia-Maria Sjöström esitteli Strategian 2023 (liite).

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.